

สรุปการตรวจราชการและนิเทศงาน กระทรวงสาธารณสุข

กรณีปกติ รอบที่ 2/2568

ประเด็นที่ 8

การบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

8.1 GREEN & CLEAN Hospital Challenge

■ นำเสนอโดย

นายแพทย์ชัยกิจ อุดมแน่น

รองนายแพทย์สาธารณสุข (ด้านเวชกรรมป้องกัน) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก

และ กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก

ประเด็นที่ 8 การบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

8.1 GREEN & CLEAN Hospital Challenge

ข้อตัวชี้วัด ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับมาตรฐานขึ้นไป และระดับท้าทาย)

ค่าเป้าหมาย

- ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับมาตรฐานขึ้นไป) ร้อยละ 90
- ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย) ร้อยละ 25

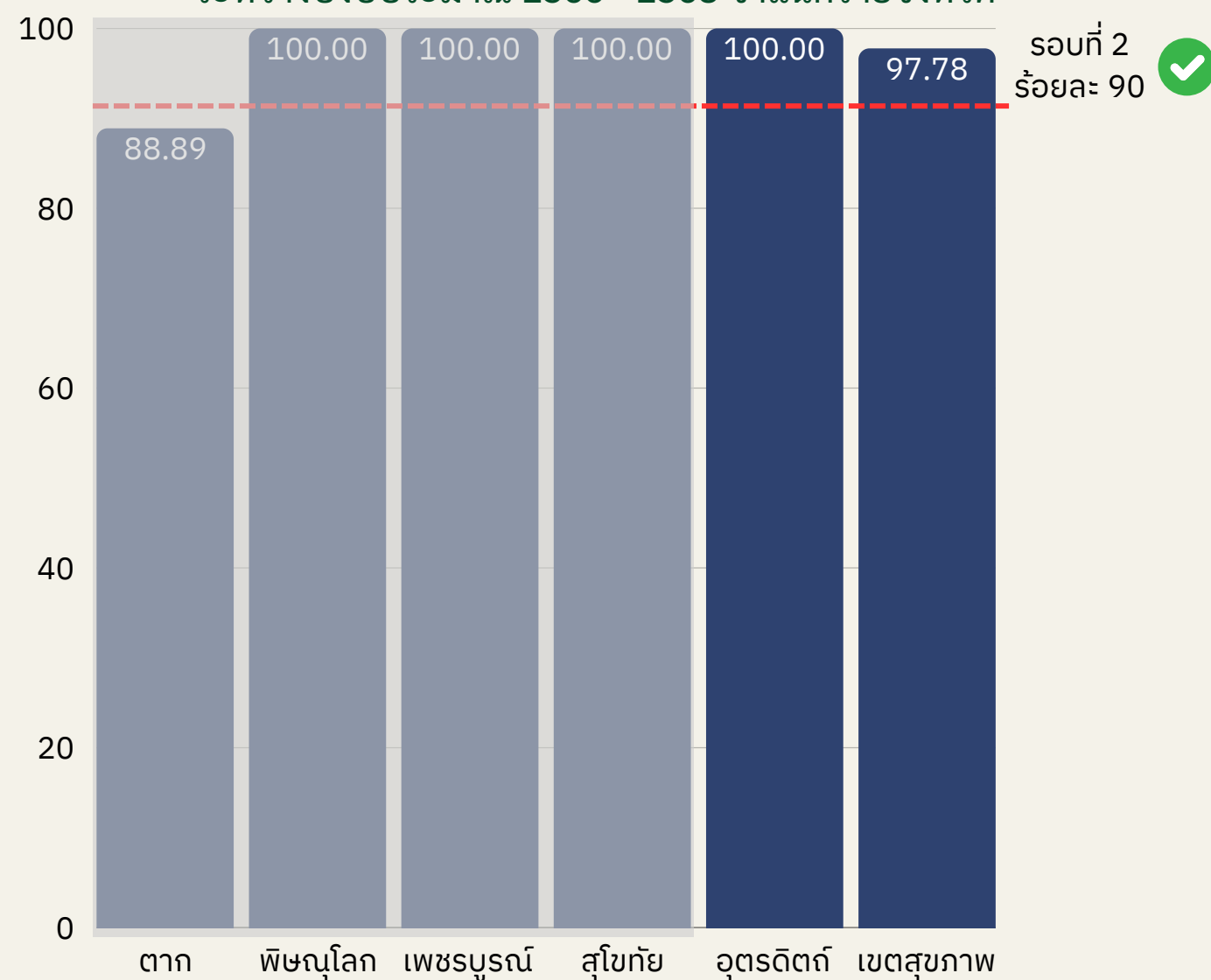
เกณฑ์การประเมิน ปี 2568	มาตรการดำเนินงานหลัก	แนวทางการตรวจ กำกับติดตาม	ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่ได้
รพ. ผ่านเกณฑ์ GCHC ระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 90 และระดับท้าทาย ร้อยละ 25	1. ตรวจสอบตามแผน พร้อมทั้งให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน	มีการตรวจประเมินรพ. ตามแผน ในระบบโปรแกรม GCH	รพ.ได้รับการตรวจประเมินในระบบโปรแกรม GCH
	2. ผลการตรวจประเมินเกณฑ์ GCHC เป็นไปตาม Small Success รอบ 12 เดือน	มีผลการตรวจประเมินเกณฑ์ GCHC เป็นไปตาม Small Success รอบ 12 เดือน	ผลการตรวจประเมินเกณฑ์ GCHC เป็นไปตาม Small Success รอบ 12 เดือน
	3. การประเมินเชิงผลลัพธ์ : รพ.มีข้อมูลปริมาณของเสีย การใช้ไฟฟ้าและทรัพยากรของ รพ. รวมทั้งมีการวิเคราะห์ ผลลัพธ์อัตราการเกิดของเสีย การใช้ทรัพยากรของรพ. และคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของ รพ. รอบ 12 เดือน (เปรียบเทียบผลรายเดือนในช่วงเดือนเดียวกัน ตามปี ปฏิทิน) ★ ปีฐาน พ.ศ. 2567 (เดือนมกราคม - ธันวาคม) ปีปัจจุบัน พ.ศ. 2568 (เดือนมกราคม - พฤษภาคม)	1. รพ.มีฐานข้อมูลปริมาณของเสีย การใช้ไฟฟ้าและทรัพยากร ของ รพ.ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตพื้นที่ รวมถึงส่ง หลักฐานในระบบโปรแกรม GCH 2. มีข้อมูลการวิเคราะห์ผลลัพธ์อัตราการเกิดของเสีย และการใช้ ทรัพยากร 3. มีข้อมูลปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของ รพ. ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในเขตพื้นที่ และ ส่งหลักฐานในโปรแกรมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ กรมอนามัย	ผลลัพธ์อัตราการเกิดของเสีย การใช้ไฟฟ้า ทรัพยากร และปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข รอบ 12 เดือน ★ ปีฐาน พ.ศ. 2567 (เดือนมกราคม - ธันวาคม) ปีปัจจุบัน พ.ศ. 2568 (เดือนมกราคม - พฤษภาคม)
	4. สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานในระดับพื้นที่	มีการสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถอดบทเรียนการดำเนินงานในระดับพื้นที่	ผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ถอดบทเรียนในระดับ พื้นที่ สำหรับเป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนา ยกระดับการ ดำเนินงานในปีต่อไป

ประเด็นที่ 8 การบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

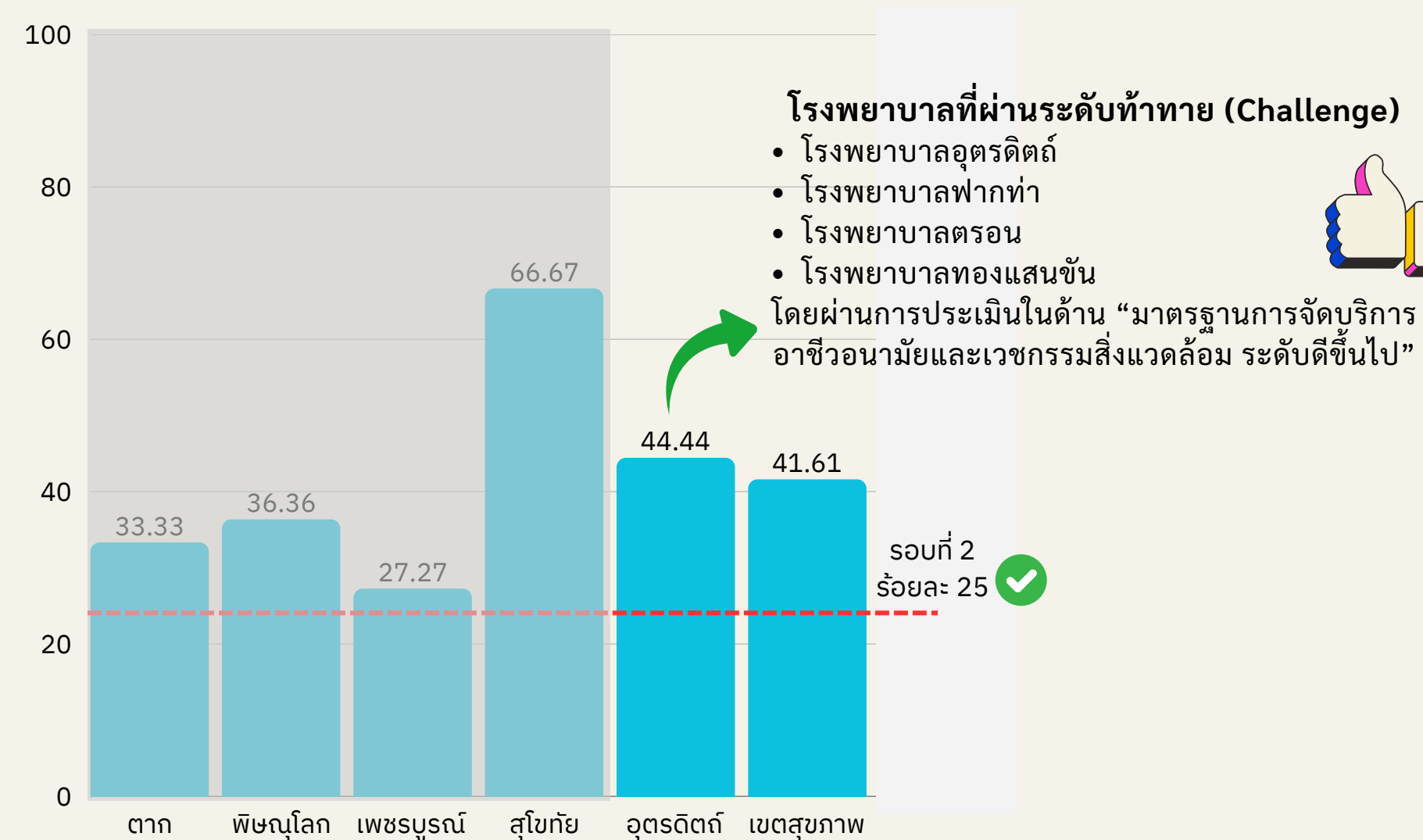
8.1 GREEN & CLEAN Hospital Challenge

ผลการตรวจประเมินตามมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital Challenge

แผนภูมิแท่งแสดงผลการดำเนินงานโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (GCHC) ระดับมาตรฐานขึ้นไป (สะสม)
ระหว่างปีงบประมาณ 2566 - 2568 จำแนกรายจังหวัด

แผนภูมิแท่งแสดงผลการดำเนินงานโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (GCHC) ระดับท้าทาย (สะสม)
ระหว่างปีงบประมาณ 2566 - 2568 จำแนกรายจังหวัด

ประเด็นที่ 8 การบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข 8.1 GREEN & CLEAN Hospital Challenge

ผลการเข้าใช้ระบบการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint)

มาตรการดำเนินงานหลัก

โรงพยาบาลมีข้อมูลปริมาณของเสียการใช้ไฟฟ้าและทรัพยากรของโรงพยาบาล รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลลัพธ์อัตราการเกิดของเสีย การใช้ทรัพยากรของโรงพยาบาล และคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์

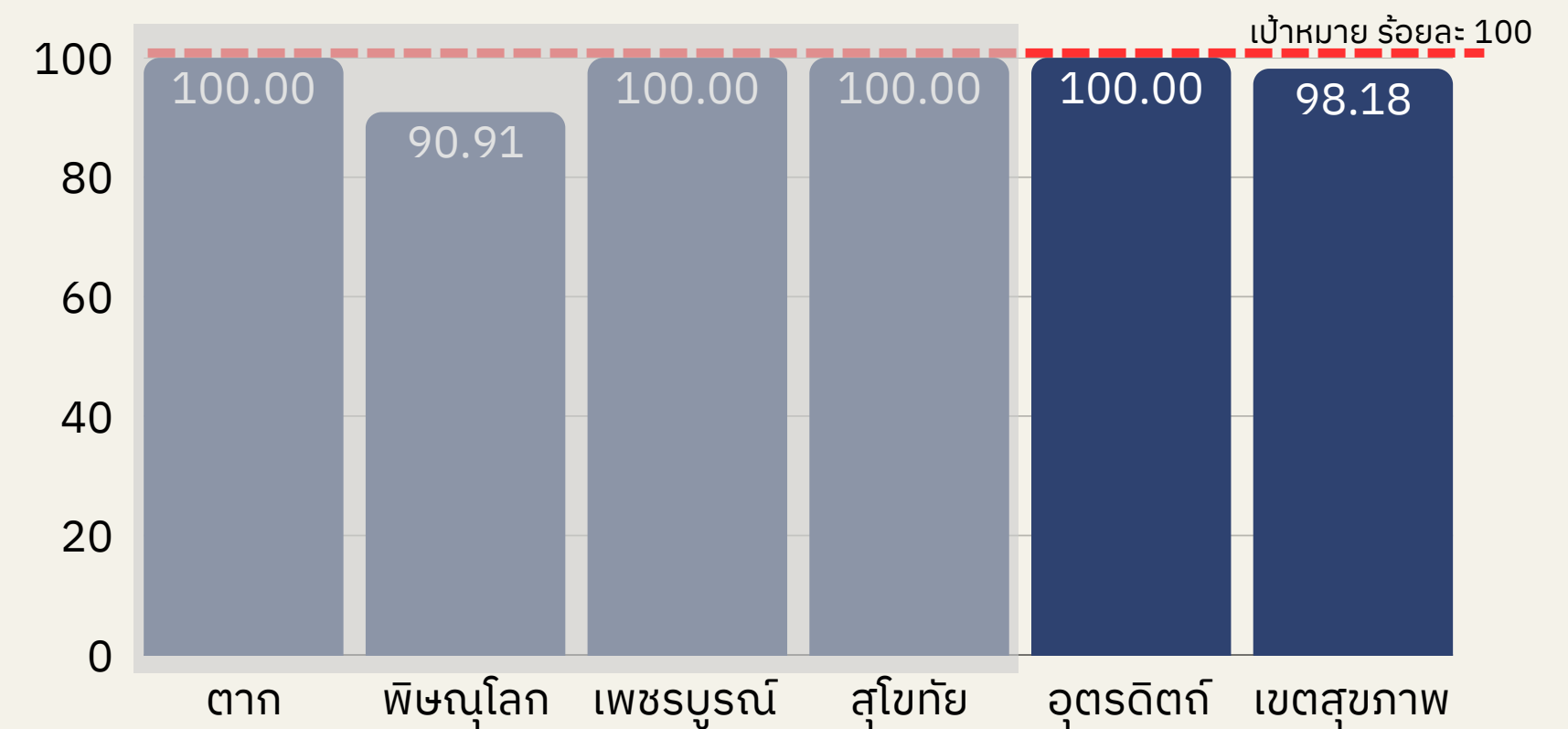
แนวทางการตรวจ กำกับติดตาม

- โรงพยาบาลมีฐานข้อมูลปริมาณของเสีย การใช้ไฟฟ้าและทรัพยากรของ รวมถึงส่งหลักฐานในระบบโปรแกรมของกรมอนามัย ผ่านทาง greenclean.anamai.moph.go.th
- มีข้อมูลการวิเคราะห์ผลลัพธ์อัตราการเกิดของเสีย และการใช้ทรัพยากร
- มีข้อมูลปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของโรงพยาบาล และส่งหลักฐานในโปรแกรม คาร์บอนฟุตพริ้นท์ กรมอนามัย

ผลลัพธ์

อัตราการเกิดของเสียการใช้ไฟฟ้า ทรัพยากร และปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของ โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิแสดงร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ที่สมัครเข้าใช้โปรแกรมคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์
ผ่านระบบของกรมอนามัย จำแนกรายจังหวัด

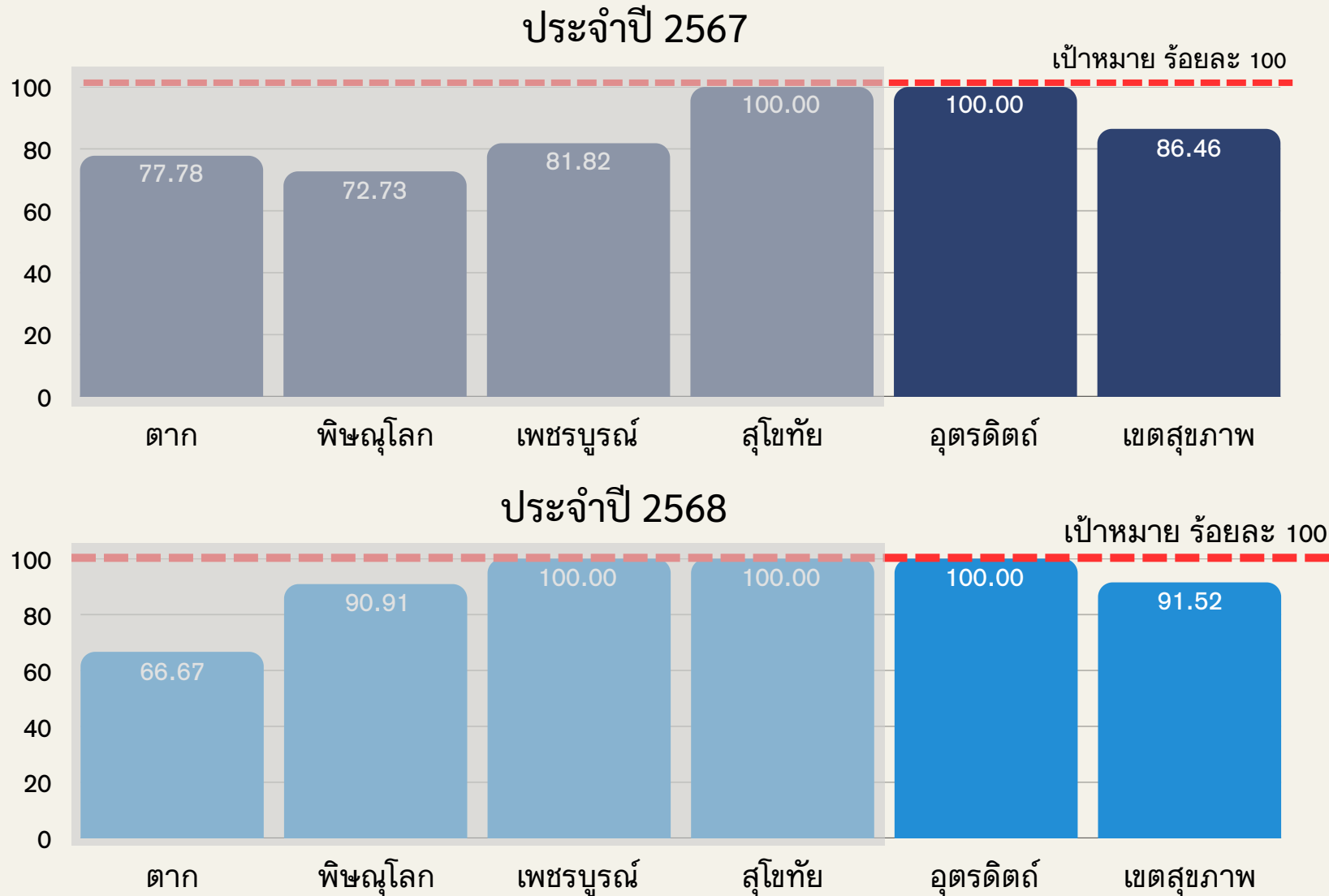

ประเด็นที่ 8 การบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

8.1 GREEN & CLEAN Hospital Challenge

ผลการเข้าใช้ระบบคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint)

แผนภูมิแสดงร้อยละของโรงพยาบาลที่พบการเข้าบันทึกข้อมูล
(ข้อมูลปริมาณของเสีย การใช้ไฟฟ้าและทรัพยากร เพื่อคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์)
ผ่านระบบของกรมอนามัย จำแนกรายจังหวัด

ตารางแสดงรายชื่อโรงพยาบาลในจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่พบการเข้าบันทึกข้อมูล
(ข้อมูลปริมาณของเสีย การใช้ไฟฟ้าและทรัพยากร เพื่อคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์)
ผ่านระบบของกรมอนามัย จำแนกรายปีฐาน (พ.ศ. 2567) และ ปีปัจจุบัน (พ.ศ. 2568)

รายชื่อโรงพยาบาล	ปี 2567	ปี 2568
โรงพยาบาลตรอน	✓	✓
โรงพยาบาลทองแสนขัน	✓	✓
โรงพยาบาลท่าปลา	✓	✓
โรงพยาบาลน้ำปาด	✓	✓
โรงพยาบาลบ้านโคก	✓	✓
โรงพยาบาลพิชัย	✓	✓
โรงพยาบาลฟากท่า	✓	✓
โรงพยาบาลลับแล	✓	✓
โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	✓	✓

ผลงานเด่น

สุดยอดสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแห่งปี 2568 โรงพยาบาลตรอน

เขตสุขภาพ	สถานที่สาธารณะที่ได้รับรางวัล
เขตสุขภาพที่ 1	ท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
เขตสุขภาพที่ 2	โรงพยาบาลตรอน จ.อุดรดิตถ์
เขตสุขภาพที่ 3	รพ.สต.บ้านเกศกาสร จ.กำแพงเพชร
เขตสุขภาพที่ 4	องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ จ.ปทุมธานี
เขตสุขภาพที่ 5	สำนักงานที่ดินจังหวัดสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
เขตสุขภาพที่ 6	สถานีบริการน้ำมัน บจก.สมศักดิ์แกล่ง 1983 จ.ระยอง
เขตสุขภาพที่ 7	อุทยานแห่งชาติภูเวียง จ.ขอนแก่น
เขตสุขภาพที่ 8	พิพิธภัณฑ์ธรรมเจดีย์พระธรรมวิสุทธิมงคล จ.อุดรธานี
เขตสุขภาพที่ 9	สำนักงานขนส่งจังหวัดสุรินทร์ จ.สุรินทร์
เขตสุขภาพที่ 10	สถานีบริการน้ำมัน ดีเยี่ยมบางจาก จ.อุบลราชธานี
เขตสุขภาพที่ 11	วัดขจรรังสรรค์ จ.ภูเก็ต
เขตสุขภาพที่ 12	เซ็นทรัลหาดใหญ่ จ.สงขลา

ประเด็นที่ 8 การบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

8.1 GREEN & CLEAN Hospital Challenge

ข้อชี้แจง

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และคณะผู้รับผิดชอบงาน ทั้งระดับจังหวัดและโรงพยาบาล มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ และ ประเมินผล ติดตาม ในทุกระยะอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถรักษา มาตรฐานเดิม และยกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุผล เกินค่าเป้าหมายที่กำหนด

ข้อค้นพบ

- การบันทึกข้อมูลปริมาณของเสียและการใช้ทรัพยากรของโรงพยาบาล เพื่อใช้ในการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ดำเนินการยังไม่ ครบถ้วนทุกขอบเขต ส่งผลให้ไม่สามารถเห็นภาพรวมการเกิด ปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของโรงพยาบาลได้ ส่งผลถึงการต่อยอด เป็นโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำ ในอนาคต
- การจัดการมูลฝอยบางโรงพยาบาลยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น การจัดการมูลฝอยอันตรายที่มีการทิ้งในบ่อซีเมนต์ รวมถึงบรรจุ ภัณฑ์ที่ปนเปื้อนยา และ การวิเคราะห์จุดวางถังขยะที่เหมาะสม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ / การพัฒนาต่อยอด

- แนะนำให้มีการบันทึกข้อมูลปริมาณของเสียและการใช้ทรัพยากรของโรงพยาบาล เพื่อใช้ ในการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ อย่างครบถ้วนทุกขอบเขต เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ มาตรฐานโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใน อนาคต
- ส่งเสริมให้โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีการประเมินรับรองระดับ ทำหายในประเด็นอื่น ๆ ได้แก่
 - ด้านการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิ อากาศ
 - ด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ด้านการจัดการของเสียทางการแพทย์
- เน้นย้ำการจัดการมูลฝอยทุกประเภทให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยเฉพาะมูลฝอยที่เป็น พิษหรืออันตรายจากชุมชน และ มูลฝอยอันตรายทางการแพทย์

สรุปการตรวจราชการและนิเทศงาน กระทรวงสาธารณสุข

กรณีปกติ รอบที่ 2/2568

ประเด็นที่ 8

การบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

8.1 GREEN & CLEAN Hospital Challenge

นำเสนอโดย

นายแพทย์ชัยกิจ อดแน่น

รองนายแพทย์สาธารณสุข (ด้านเวชกรรมป้องกัน) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก

และ กลุ่มพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก